2C From Will to Skill: Present and Past Abilities (Can, Could, Be Able To) & Pronunciation of -s Endings

Üstün yetenekli kişilerin (gifted people) hayat hikâyelerini, yeteneklerini ve engelleri aşma süreçlerini konu alan metinleri çözümler. · Geçmişteki genel yetenekler (could) ile özel bir çaba sonucunda ulaşılan tek seferlik başarıları (was/were able to, managed to) doğru ifade eder. · İngilizcede çoğul isimler ve geniş zaman fiillerinin sonuna gelen -s / -es takılarının üç farklı sesletimini (/s/, /z/, /ız/) ayırt eder.

HATIRLAYALIM

- Geçmişteki genel yetenekler için 'could', zor bir durumda tek seferde başarılan özel eylemler için 'was/were able to' veya 'managed to' kullanılır.
- Sonu p, t, k, f, th ile biten kelimelerde -s takısı /s/ (cups, laughs); ünlü ve titreşimli ünsüzlerde /z/ (calls, bags); sh, ch, ss, x, ge ile bitenlerde /ız/ (watches, fixes) okunur.
- 'Couch potato' zamanını televizyon karşısında hareketsiz geçiren kişi; 'child prodigy' ise üstün yetenekli harika çocuk demektir.

1 EŞLEŞTİRME

Yetenek ve başarı temalı İngilizce kavramları Türkçe karşılıklarıyla eşleştiriniz.

Couch Potato	Child Prodigy	Perseverance	Turning Point
Hareketsiz yaşam	Harika çocuk/dâhi	Azim ve kararlılık	Dönüm noktası

- ☐ 1. Couch potato
- ☐ 2. Child prodigy
- ☐ 3. Overcome obstacles
- ☐ 4. Turning point / Milestone

a) Küçük yaşta olağanüstü yetenek gösteren harika çocuk / dâhi
b) Zamanını koltukta televizyon izleyerek hareketsiz geçiren kimse
c) Bir insanın hayatındaki ve kariyerindeki dönüm noktası
d) Karşılaşılan zorlukları ve engelleri azimle aşmak

2 SIRALAMA

Görseldeki başarılı bir şahsiyetin biyografisini (biography) yazarken izlenecek kronolojik planı doğru sıraya diziniz.

1. Early Life	2. Education	3. Achievements	4. Legacy
Birth & childhood	School & milestones	Overcoming obstacles	Impact on humanity

- ☐ Education & Turning Points: Eğitim hayatını ve kariyerindeki önemli dönüm noktalarını (milestones) anlatma
- ☐ Introduction & Early Life: Doğum tarihi, yeri, ailesi ve çocuklukta beliren ilk yetenekleri tanıtma
- ☐ Overcoming Obstacles & Achievements: Karşılaştığı engelleri nasıl aştığını ve kazandığı ödülleri açıklama
- ☐ Later Life & Legacy: İnsanlığa bıraktığı kalıcı mirası (legacy) ve günümüzdeki etkisini özetleme

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki yetenek kurallarına göre 'The exam was extremely difficult, but Defne ___ pass it with a high score yesterday'

PAST ABILITIES: GENERAL ABILITY VS. SPECIFIC ACHIEVEMENT

General Ability: COULD	Specific: WAS/WERE ABLE TO
Mozart could play the piano at 4.	She was able to pass the hard exam.

(A) was able to
(B) can
(C) is able to
(D) succeed in

4 KISA CEVAP

Geçmiş zaman cümlelerinde 'could' ile 'was/were able to' yapıları arasındaki temel kullanım farkını kısaca açıklayınız.

GRAMMAR FOCUS: COULD VS. WAS/WERE ABLE TO

Could + V1: Geçmişteki genel ve sürekli yetenekleri ifade eder.

Was/Were able to + V1 (Managed to): Zor bir durumu tek seferde başarmadır.

5 TABLOYU TAMAMLA

Pronunciation Matters bölümündeki kelimeleri sonlarındaki '-s / -es' takısının okunuş sesine (/s/, /z/, /ız/) göre tamamlayınız.

Ses Grubu	Sesbilimsel Kural	Örnek Kelimeler
/s/ Sesi	Titreşimsiz ünsüzle (p, t, k, f, th) bitenler	
/z/ Sesi	Ünlü veya titreşimli ünsüzle (l, m, g, r) bitenler	
/ız/ Sesi	Islıklı sesle (-sh, -ch, -ss, -x, -ge) bitenler	
Present Ability	Günümüzdeki yetenekleri anlatan yapı	

6 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Theme 2C diyaloğu ve '-s / -es' sesletim kurallarıyla ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

Emily's Turning	/ɪz/ Endings	/s/ Endings	Negative Past
Roller skates at 15	watches, fixes, crashes	cups, laughs, months	couldn't = wasn't able

	D	Y
Emily, 15. yaş gününde aldığı tekerlekli patenlerden (roller skates) sonra spor tutkunu olmuştur.	☐	☐
'Crashes, fixes, watches, glasses' kelimelerinin sonundaki -es takısı /ɪz/ sesiyle okunur.	☐	☐
'Cups, months, laughs, takes' kelimelerinin sonundaki -s takısı /z/ sesiyle telaffuz edilir.	☐	☐
Olumsuz geçmiş zaman cümlelerinde 'couldn't' ve 'wasn't/weren't able to' birbirinin yerine kullanılabilir.	☐	☐

7 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Yetenek ifadeleri ve biyografi yazımıyla ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

	D	Y
'I could play the guitar when I was in primary school' cümlesi geçmişteki genel bir yeteneği anlatır.	☐	☐
'Succeeded in' yapısından sonra fiil daima yalın (V1) hâlde kullanılır.	☐	☐
'Perseverance' ve 'determination' kelimeleri azim ve kararlılık anlamına gelir.	☐	☐
'Calls, bags, prefers' kelimelerinin sonundaki -s takısı titreşimli /z/ sesiyle okunur.	☐	☐

8 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarına karşılık gelen İngilizce kelimeleri yazarak anahtar kelimeyi bulunuz.

Cups, laughs, takes kelimelerinin sonundaki titreşimsiz sesle okunan 'sporlar' (6 harf) ☐☐☐☐☐☐

Tekerlekli paten: 'roller ___' (6 harf) ☐☐☐☐☐☐

Üstün yetenekli, doğuştan kabiliyetli anlamındaki sıfat (6 harf) ☐☐☐☐☐☐

Can yardımcı fiilinin geçmiş zaman (Past) biçimi (5 harf) ☐☐☐☐☐

Bir şahsiyetin gelecek kuşaklara bıraktığı kalıcı miras (6 harf) ☐☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

9 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

İngilizcede sonu '-s / -es' ile biten kelimelerin /s/, /z/ ve /ɪz/ olarak üç farklı şekilde okunmasının kuralını birer örnekle açıklayınız.

10 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki sesletim tablosuna göre hangi seçenekteki kelimelerin tamamında '-s / -es' takısı /s/ sesiyle okunur?

PRONUNCIATION MATTERS: FINAL -S / -ES SOUNDS

/s/: cups, laughs, months, takes · /z/: calls, bags, times · /ɪz/: watches, fixes

Kelimenin son sesinin titreşimsiz, titreşimli veya ıslıklı olmasına göre okunuş değişir.

(A) cups — laughs — months — takes

(B) calls — bags — times — prefers

(C) watches — fixes — crashes — glasses

(D) photos — changes — sports — bags

11 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki kavramlarla tamamlayınız.

TALKING ABOUT ABILITIES & BIOGRAPHY VOCABULARY

could + V1 (Past Ability) · succeeded in + V-ing · couch potato

Yetenek ifadeleri ve deyimler Theme 2C From Will to Skill bölümünün temelidir.

able · succeeded · could · couch

1. Mozart was a child prodigy; he _____ play the piano and compose music at the age of five.
2. Despite the heavy rain, the climbers _____ in reaching the summit of the mountain.
3. Emily used to be a _____ potato before she got roller skates for her 15th birthday.

12 EŞLEŞTİRME

Dil bilgisi yapılarını ve biyografi bağlaçlarını kullanım işlevleriyle eşleştiriniz.

managed to + V1	succeeded in	Time Linkers	Gym Dialogue
Zor işi başarmak	+ V-ing ile kullanılır	At the age of, Later	Weightlifting & Drums

☐ 1. managed to + V1

☐ 2. succeeded in + V-ing

☐ 3. At the age of / During childhood

☐ 4. Weightlifting & Drum lessons

a) Bir engeli aşarak bir eylemi gerçekleştirmede başarılı olmak

b) Jason ve Emily diyaloğunda geçen halter sporu ve bateri dersleri

c) Zor bir işi çaba harcayarak tek seferde başarmak (was/were able to)

d) Biyografide erken yaşam dönemini anlatan zaman bağlaçları

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.